

สมัย ร. 4 ฝรั่งเศสได้เขมรส่วนนอก เพราะการอนุมัติของเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์

เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (นั่งกลาง) กับขุนนางชั้นผู้ใหญ่สมัย รัชกาลที่ 4 เมื่อครั้งเป็นหัวหน้าในการทำสนธิสัญญากับราชทูต
ปรัสเซีย (นั่งขวาสุด)

ปี ค.ศ. 1863 (พ.ศ. 2406) เป็นปีที่ดินแดนเขมรส่วนนอก (พื้นที่ประเทศเขมรตอนล่างทั้งหมดถึงชายแดนญวน) ตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส ที่หรือที่คนไทยใหญ่เรียกว่า การเสียดินแดนครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 4 หากเบื้องหลังครั้งนี้ ไกรฤกษ์ นานา เขียนไว้ใน “ประวัติศาสตร์นอกตำราฯ” มีสาเหตุจากการ “อนุมัติของเจ้าพระยาโกษาธิบดีศรีสุริยวงศ์” มาดูลำดับเรื่องราวนี้ที่ไกรฤกษ์ อธิบายไว้กัน

“เขมรตกเป็นประเทศราชของสยามตั้งแต่ปี ค.ศ. 1782 (พ.ศ. 2325) แต่พอถึงปี ค.ศ. 1813 (พ.ศ. 2356) ก็ตกเป็นเมืองขึ้นของญวน แล้วกลับมา สวามิภักดิ์กับไทยอีกครั้งในปี ค.ศ. 1846 (พ.ศ. 2389) โดยณนี้เขมรต้องส่งบรรณาการมายังราชสำนักไทยทุกๆ ปี ในขณะที่เดียวกันก็จัดส่งไปยังกรุงเว้ (เมือง หลวงของญวน) ด้วยทุกๆ 3 ปี

สนธิสัญญาฝรั่งเศส-ญวน ที่ฝรั่งเศสทำกับญวนในปี ค.ศ. 1862 (พ.ศ. 2405) ทำให้ฝรั่งเศสได้เป็นเจ้าของโคชินไชน่า (ภาคใต้ของญวน) ประกอบด้วยหัวเมืองทั้งหมดคือ เปียนหัว เจียดินห์ ดินห์เทือง ฮวงโห อังเกียง และฮาเตียน อีกทั้งปากแม่น้ำโขงทั้งหมด ซึ่งเท่ากับได้ครอบครองปากแม่น้ำโขงอันเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญ แต่ 3 หัวเมืองแรกก็เป็นพื้นที่ทับซ้อนอยู่ในเขตของเขมรด้วย ดังนั้น ฝรั่งเศสจึงต้องการแย่งไปจากไทยซึ่งเป็นเจ้าอธิราชเหนือเขมรอยู่

ข้อมูลจาก

ไกรฤกษ์ นานา. ประวัติศาสตร์นอกตำรา สยามรัฐตามพระศนะโลกตะวันตก, สำนักพิมพ์มติชน กุมภาพันธ์ 2560

“สมัย ร. 4 ฝรั่งเศสได้เขมรส่วนนอก เพราะการอนุมัติของเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์” [ออนไลน์] เผยแพร่วันที่ 15

กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 เข้าถึงข้อมูลวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2564 จาก

https://www.silpa-mag.com/history/article_63114?fbclid=IwAR1nrPZd8TrVi-H8gCcljb1-bc2UpiYsdoNOTjKEk4zCt0amgviVlcAjLXc